

som altsaa i saa Tilfælde blev en Efterbevilling. Herefter rettede Regjeringen sig, og i de nærmest følgende Aar fremkom der altsaa aarlig en Tillægsbevillingslov, hvori der altid blandt de andre Udgifter fandtes saadanne, som Regjeringen havde afholdt paa eget Ansvar, uagtet de ikke vare bevilgede paa Finantsloven. Disse bleve da ogsaa regelmæssig bevilgede ved en Tillægsbevillingslov, uagtet man derved kom i Strid med Grundloven, som kun omtalte Finantsloven; men, mine Herrer, den Praxis, man saaledes indførte, havde en meget væsentlig Følge. Det er imidlertid meget forklarligt, at det endnu ikke den Gang i noget synderligt Omfang blev Rigsdagen klart, at man ved denne Praxis havde affaaet sig Muligheden af at fortolke den omhandlede Paragraf i Grundloven efter Bogstaven; men da en Regjering afholdt visse ikke bevilede Udgifter, som ikke vandt Rigsdagens Bifald, og man da anlagte Rigsretsaktion imod dette Ministerium, viste det sig, at Rigsretten fandt ikke at kunne gaa ind paa at tage den bogstavelige Fortolkning af Grundlovsparagrafen, hvorimod den mente at maatte fortolke den i Senhold til den Maade, hvorpaa Rigsdagen selv havde fortolket den ved de Tillægsbevillingslove, den havde givet 1850. Rigsretten fritjendte altsaa den vedkommende Regjering for den Klage, der var reist imod den, fordi den havde afholdt ubevilede Udgifter, efterat Rigsretten havde prøvet og undersøgt, om det kunde anses for givet, at disse Udgifter havde været forsvarlige efter deres egen Bestaaffenhed. Efterat denne Kjendelse fra Rigsretten var falden, skulde man jo have troet, at Rigsdagen kunde have sølt sig ubehagelig berørt i den Henseende, og at den vilde have forandret sin Praxis med Hensyn til Efterbevillinger; men det har Rigsdagen ikke gjort. Den har tværtimod i de 20 sidst forløbne Aar stadig vedtaget Efterbevillinger, og det i et meget betydeligt Omfang, saaledes at den Praxis, som blev indført i 1850, vedblivende har bestaaet og endnu bestaar, hvorefter det vel altsaa maa siges, at den udgjør en Del af vor konstitutionelle Ret. Naar det nu siges, at der er gjort et Skaar i Rigsdagens Bevillingsmyndighed, vil det altsaa let ses, at dette paa ingen Maade kan erkjendes for at være Tilfældet. Det kan aldrig være noget Skaar i Rigsdagens Bevillingsmyndighed, efterom det jo er i Overensstemmelse med den Fremgangsmaade, Rigsdagen selv har anvist Regjeringen, naar det iagttages, at saadanne Udgifter kun afholdes i Diemed, der maa erkjendes for at være gavnlige for Staten, og naar de dernæst kun afholdes paa Løder, da der ikke kan finde Opmættelse Sted, indtil Rigsdagen kommer sammen. (Berg: Rigsdagen var jo sammen!) Ja, Udgifterne maa kun afholdes paa saadanne Løder, hvor Bevilling ikke kan gjøres uden betydelig Skade for Staten. Jeg skal strax vise de Herrer, at saaledes har Forholdet hidtil været,

ligesom jeg strax skal komme tilbage til det Punkt, som det ærede Medlem berørte, og som jo vedrørte et Punkt, der ogsaa blev gjort gjældende af det ærede Medlem for Høstet Aants 4de Valgkreds (Schjörving). Jeg siger altsaa, at den Fordring maa stilles, at Sagen er paatrængende, og at Udgiften sker til et Diemed, som maa erkjendes for at være gavnligt eller nødvendigt. Spørgsmaalet om, hvorvidt Diemedet kan erkjendes for at være gavnligt eller nødvendigt, foreligger imidlertid ikke med Hensyn til det Punkt, hvormod der her nærmest er Tale, thi her er det givet ved en Lov, at Sagen er gavnlig for Landet, og derom kan der altsaa ikke blive Spørgsmaal. Derimod kan dette Spørgsmaal selvfølgelig fremkomme ved et andet af de omtalte Punkter, nemlig det, som den høitærede Udenrigsminister har berørt idag, og hvormod Rigsdagen jo vil komme til at dømme; men det er klart, at der selv af denne sidste Klasse af Tilfælde ogsaa i de senere Aar er forekommet mange af et meget betydeligere Omfang end det, hvormod der her er Tale, hvor Regjeringen har afholdt Udgifter, som slet ikke vare bevilgede, men som man bagefter alligevel har bevilget uden Hensyn til, hvorvidt man i politisk Henseende sympatiserede med vedkommende Minister eller ikke. De Herrer ville altsaa se, at der ad denne Vej er reserveret Rigsdagen dens fulde Bevillingsmyndighed; i den har der ikke været Tale om at gjøre noget Skaar i nogen Henseende. — Jeg kommer nu til det andet Punkt, hvor det ogsaa forekommer mig, at man ganske har overset den virkelige Stilling; det er den Sætning, som blev udviklet af det ærede Medlem for Høstet Aants 4de Valgkreds (Schjörving) og gjentaget af det ærede Medlem for Veile Aants 2den Valgkreds (Berg), nemlig at det skulde gjøres nogen særdeles betydelig Forskjel, om Rigsdagen paa den Tid, da Udgiften blev besluttet, var samlet, eller ikke. Det ærede Medlem for Københavns Aants 1ste Valgkreds (Hall) har allerede bemærket, hvad jeg iøvrigt slet ikke videre skal gaa ind paa at drøfte, at han, dengang det blev ham bekendt, at Udgiften forestod, aldeles ikke kunde anse Sagen for moden til at forelægges Rigsdagen. De Herrer ville jo nærmere kunne undersøge og prøve, hvorvidt denne Grund er gylbig; men jeg vil tillade mig at tilføje, at jeg slet ikke tror, dette er det Afgjørende ved Sagen. Jeg kjender ikke nogen Bestemmelse, hvortil man kan henholde sig i denne Henseende. Jeg kjender en Paragraf i Grundloven, som siger, at, saalænge Rigsdagen er samlet, maa ingen foreløbig Lov udstedes; men jeg kjender ikke nogen Paragraf, som siger, at saalænge Rigsdagen er samlet, maa ingen ubevilget Afgift afholdes. (S. A. Hansen: Det er en ny Grundlovsfortolkning! — Schjörving: Maa jeg bede om Ordet? — Bojsen: Maa jeg bede om Ordet?) Det lader til at vække de Herrer's Overraskelse (Hør); men jeg maa tilstaa, at det i højeste Grad